

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ

1. «Θεωρείται το κομβικό σημείο στο οποίο συναντιούνται, διαστρεβλώνονται, αλλά και αποκαλύπτονται πολλές φορές το ψέμα και η αλήθεια, η οξύτητα και η μετριοπάθεια, η υπερβολή και η νηφαλιότητα, η ελαφρότητα και η σοβαρότητα, ο πυκνός και ο χαλαρός λόγος.»: στο παραπάνω χωρίο της 1^{ης} παραγράφου του Κειμένου 1 να αντικαταστήσεις κάθε υπογραμμισμένη λέξη με μια συνώνυμη λέξη ή φράση προσέχοντας ώστε να μην αλλάξει το νόημα. 15262

Απάντηση

«Θεωρείται το κεντρικό/κύριο σημείο στο οποίο συναντιούνται, παραποιούνται/ διαστρέφονται/ αλλοιώνονται, αλλά και φανερώνονται/ δηλώνονται/ εκφράζονται πολλές φορές το ψέμα και η αλήθεια, η ένταση/εμπάθεια/απολυτότητα και η μετριοπάθεια, η υπερβολή και η ψυχραιμία/ ηρεμία, η ελαφρότητα και η σοβαρότητα, ο πυκνός και ο χαλαρός λόγος.»

2. Στο παρακάτω απόσπασμα του Κειμένου 1 να αντικαταστήσεις τα υπογραμμισμένα ρήματα, προσέχοντας να μην υπάρξει αισθητή μεταβολή στο νόημα: 16794

Είναι γεγονός ότι ο λαϊκισμός, ο κιτρινισμός, το κυνήγι των εντυπώσεων δεν προέκυψαν ως κεραυνός εν αιθρία, αλλά καλλιεργήθηκαν και από πολλά μέσα ενημέρωσης, ιδιαίτερα τηλεοπτικά. Η κίνηση αυτή πραγματοποιήθηκε με την ανοχή ή και τη βοήθεια εκδοτών και δημοσιογράφων που βολεύτηκαν στην ευκολία του πλασιέ επικοινωνιακών πολιτικών και οικονομικών παιχνιδιών. Η οικονομική κρίση, η αλλαγή των αναγνωστικών συνηθειών, ιδιαίτερα από τις νεότερες γενιές, επέτειναν τις παθογένειες αυτές και έδωσαν το δικαίωμα στην πολιτική εξουσία να υπονομεύσει, όπως τη βόλενε, ακόμη περισσότερο την αξιοπιστία των μέσων ενημέρωσης.

Απάντηση

- δεν εμφανίστηκαν
- αναπτύχθηκαν, προωθήθηκαν
- υλοποιήθηκε, έγινε, πραγματώθηκε
- επαναπαύθηκαν
- ενέτειναν, ενίσχυσαν

3. «Μέσα σε αυτό το δύσκολο περιβάλλον καλείται να επιτελέσει το λειτουργημά του ο ανεξάρτητος και αντικειμενικός δημοσιογράφος. Να θίξει συμφέροντα, να διαχωρίσει την

αλήθεια από τις φήμες και τα ψέματα ή και τις –συχνά πιο επικίνδυνες– μισές αλήθειες. Να απορρίψει την άκρατη συνωμοσιολογία.»

Στην παραπάνω παράγραφο του Κειμένου 1 να αντικαταστήσεις κάθε υπογραμμισμένη λέξη με μια συνώνυμη έτσι, ώστε να μην αλλοιωθεί το νόημα. 20075

Απάντηση

«Μέσα σε αυτό το δυσμενές περιβάλλον καλείται να επιτελέσει το λειτούργημά του ο ανεξάρτητος και αμερόληπτος δημοσιογράφος. Να πλήξει συμφέροντα, να διαχωρίσει την αλήθεια από τις φήμες και τα ψέματα ή και τις –συχνά πιο επικίνδυνες– μισές αλήθειες. Να αποκρούσει/αρνηθεί την υπερβολική/υπέρμετρη συνωμοσιολογία.»

4. Να αντικαταστήσεις στην 3^η παράγραφο του Κειμένου 1 καθεμιά από τις υπογραμμισμένες λέξεις με μια νοηματικά ισοδύναμη λέξη ή φράση, προκειμένου το ύφος λόγου να γίνει πιο απλό. 15265

Μπορούμε, επομένως, να ισχυριστούμε ότι το Facebook δεν είναι ένα περιβάλλον που προσφέρεται για την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων, με την έννοια που έως τώρα τους αποδίδαμε στην εκτός διαδικτύου ζωή. Είναι ένα περιβάλλον το οποίο μέσω της κοινωνικής ανταλλαγής μπορεί απλώς να αναπληρώσει την αίσθηση της κοινότητας, αίσθηση που τείνει να εξαφανιστεί μέσα στην ανωνυμία των σύγχρονων μεγαλουπόλεων.

Απάντηση

Μπορούμε, επομένως, να υποστηρίξουμε/ πούμε ότι το Facebook δεν είναι ένα περιβάλλον (που είναι) πρόσφορο/ κατάλληλο για την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων, με την έννοια που έως τώρα τους αποδίδαμε στην εκτός διαδικτύου ζωή. Είναι ένα περιβάλλον το οποίο μέσω της κοινωνικής ανταλλαγής μπορεί απλώς να καλύψει/ συμπληρώσει την αίσθηση της ομαδικότητας/ συλλογικότητας, αίσθηση που έχει την τάση/οδηγείται στο σημείο να εξαφανιστεί μέσα στην ανωνυμία των σύγχρονων μεγαλουπόλεων.

5. έχουν προκύψει, παράδοξα, ξόδεψε, απαιτήσεις, δεκτικοί: Να γράφεις από μια συνώνυμη για καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις που βρίσκονται στη 2^η παράγραφο του Κειμένου 1, προσέχοντας ώστε να μην αλλάξει το νόημα στο γλωσσικό περιβάλλον στο οποίο βρίσκονται. 15281

Τα τελευταία χρόνια, σε χώρες, όπως οι ΗΠΑ, στις οποίες έχουν γίνει μελέτες για τις επιπτώσεις της συχνής αλλαγής εργασίας, έχουν προκύψει αρκετά παράδοξα. Παραδείγματος χάριν, οι εργοδότες προτιμούν να προσλαμβάνουν άτομα νεαρής ηλικίας, τα οποία είναι περισσότερο εξοικειωμένα με τις νέες τεχνολογίες, εκπαιδεύονται πιο εύκολα και αποτελούν ένα

είδος «μελλοντικής επένδυσης», αφού αργότερα θα «βγάλουν» τα λεφτά που ξόδεψε γι' αυτά ο εργοδότης τους. Αυτοί, όμως, έχουν τις μικρότερες πιθανότητες να μείνουν πολλά χρόνια στην ίδια δουλειά. Οι εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται στην ηλικία των 25 ετών μπορεί να προσαρμόζονται γρηγορότερα στις απαιτήσεις μιας επιχείρησης, αλλά εγκαταλείπουν τη δουλειά ευκολότερα απ' ό,τι οι εργαζόμενοι των 50 ετών. Οι τελευταίοι δεν είναι ιδιαίτερα δεκτικοί στη συνεχή εκπαίδευση και στην απόκτηση νέων προσόντων, αλλά είναι πιο έμπειροι και αφοσιωμένοι στην επιχείρηση.

Απάντηση

έχουν προκύψει: έχουν αναδειχθεί, έχουν επισημανθεί, έχουν σημειωθεί κτλ

παράδοξα: περίεργα, ευτράπελα, αντιφάσεις κτλ

ξόδεψε: έδωσε, πλήρωσε, επένδυσε κτλ

απαιτήσεις: ανάγκες, ιδιαιτερότητες, προϋποθέσεις, ιδιαιτερότητες κτλ

δεκτικοί: ανοικτοί, ευέλικτοι, προσιτοί, ανεκτικοί κτλ

6. εξευγενίζει, μαστίζονται, ευημερία, άρρηκτη, παρέκκλιση: Να συνθέσεις μια πρόταση με καθεμιά από τις παραπάνω έντονα γραμμένες λέξεις του Κειμένου 1, ώστε να αναδεικνύεται η σημασία της, και να γράψεις μια συνώνυμη λέξη για καθεμιά από αυτές.

15396

Η εργασία ως παράμετρος ευτυχίας για το άτομο και την κοινωνία

Τα παρακάτω αποσπάσματα προέρχονται από το κείμενο της φιλολόγου-ιστορικού Αμαλίας Κ. Ηλιάδη, που δημοσιεύτηκε στον ιστότοπο <https://www.matia.gr/egrapsan/i-ergasia-os-parametros-eftichias-gia-to-atomo-ke-tin-kinonia.html> (διασκευή).

[...] Τα αποτελέσματα της εργασίας κρατούν τον άνθρωπο στη ζωή. Τα καλά και οι ωφέλειες που προκύπτουν από την εργασία είναι αναγκαία για τη συντήρηση στη ζωή, αλλά και για την ανύψωση της ποιότητάς της, γιατί η εργασία προσφέρει ηθική και υλική ευχαρίστηση και εξευγενίζει τον άνθρωπο.

Δείγμα του πολιτισμού μιας χώρας και της στάθμης του βιοτικού της επιπέδου αποτελεί το ποσοστό των εργαζομένων της και, αντίθετα, ένδειξη οικονομικής διαταραχής και πολλές φορές πολιτιστικής στασιμότητας αποτελεί το ποσοστό των κατοίκων της που **μαστίζονται** από ανεργία. [...] Η κοινή παραδοχή τού ότι η εργασία έχει ως αποτέλεσμα την υλική **ευημερία** μα

και την ηθική ικανοποίηση του ανθρώπου έχει τις ρίζες της στην αρχαιότητα ακόμη. Οι αρχαίοι πρόγονοί μας είχαν φτάσει στο σημείο της έξαρσης της εργασίας σε βαθμό που μας προκαλεί θαυμασμό. Επομένως, η εργασία έχει τη δύναμη να κρατά τον άνθρωπο στη ζωή, γιατί γεμίζει τη ζωή του και έτσι αυτή κυλάει αποκτώντας νόημα και αξιόλογο περιεχόμενο. Και επειδή σύμφωνα με φιλοσοφικούς όρους ο άνθρωπος αποτελεί **άρρηκτη** ψυχοσωματική ενότητα, έχει ανάγκη από ολική επιβίωση μα και από ισορροπία των ψυχικών λειτουργιών του. Αυτά τα δύο βασικά στοιχεία που συντελούν στην ολοκλήρωση (πνευματική και σωματική ανάπτυξη) της ανθρώπινης προσωπικότητας, απορρέουν και αποκτιούνται με την εργασία. Έτσι, ο άνθρωπος γίνεται πνευματικά και οικονομικά ανεξάρτητος [...].

Συμπερασματικά, η εργασία είναι άκρως αναγκαία για τη συντήρηση του ανθρώπου στη ζωή. Επειδή η επιβίωση του ανθρώπου εξαρτάται από τους οικονομικούς πόρους του, η εργασία, που είναι η μόνη ικανή να του τους παρέχει, εντάσσεται μέσα στις πηγές που πλουσιοπάροχα σκορπούν τα υλικά τους αγαθά. Άλλωστε, η εργασία ικανοποιεί νόμιμα τις βιοτικές ανάγκες του ανθρώπου και έτσι αποτελεί τη μόνη ασφαλή και προσαρμοσμένη στους νόμους του κράτους πηγή αγαθών. Κάθε **παρέκκλιση** από την εργασία που στοχεύει στην απόκτηση υλικών αγαθών με αθέμιτα μέσα, μπορεί να οδηγήσει τον άνθρωπο στην καταστροφή που μεταφράζεται είτε ως έντονη οικονομική εξάρτηση από άλλους, είτε ως δημιουργία ψυχικών τραυμάτων, είτε ως στέρηση της ελευθερίας του, και φυσικά σε πολλές περιπτώσεις συνυπάρχουν και οι τρεις αυτές ανυπόφορες συνέπειες.

Απάντηση

A) Ενδεικτικές προτάσεις:

- Η μουσική καλλιέργει την ευαισθησία και εξευγενίζει την ανθρώπινη ψυχή.
- Πολλές περιοχές των Ηνωμένων Πολιτειών μαστιζονται συχνά από τυφόνες.
- Η ορθή επιλογή επαγγέλματος αποτελεί σημαντικό παράγοντα της ευημερίας του ανθρώπου.
- Η άρρηκτη σχέση τους βασίζεται στη βαθιά αγάπη και την ουσιαστική κατανόηση.
- Οποιαδήποτε παρέκκλιση από τους κανόνες του ιδρύματος συνεπάγεται αυστηρές ποινές.

B) Συνώνυμα των λέξεων:

- εξευγενίζει: προάγει, βελτιώνει, εκπολιτίζει
- μαστιζονται: ταλαιπωρούνται, βασανίζονται
- ευημερία: ευμάρεια, ευζωία, ευτυχία, άνεση

- άρρηκτη: αδιάσπαστη, στέρα
- παρέκκλιση: εκτροπή, απόκλιση, λοξοδρόμισμα

7. «Στην εννοιολογική της διάσταση, η επαγγελματική ικανοποίηση συνίσταται από αρκετά επιμέρους στοιχεία αποτελώντας ένα πολύπλοκο σύμπλεγμα αντιδράσεων απέναντι σε διαφορετικές όψεις της εργασίας, οι οποίες προκύπτουν τόσο από τις προσδοκίες ενός ατόμου γύρω από αυτή, όσο και από τις προσωπικές του εμπειρίες στο συγκεκριμένο πεδίο.» (2^η παράγραφος, Κείμενο 1). **Να ξαναγράψεις την παραπάνω περίοδο λόγου αντικαθιστώντας κάθε υπογραμμισμένη λέξη με μια άλλη λέξη ή φράση νοηματικά ισοδύναμή της, ώστε να μην αλλάξει το νόημα στο γλωσσικό περιβάλλον, όπου βρίσκονται. 16828**

Απάντηση

«Στην εννοιολογική της πλευρά, (πτυχή) η επαγγελματική ικανοποίηση συνίσταται από αρκετά επιμέρους στοιχεία αποτελώντας ένα πολύπλοκο σύνολο αντιδράσεων απέναντι σε διαφορετικές πτυχές (διαστάσεις) της εργασίας, οι οποίες προκύπτουν τόσο από τις επιθυμίες (επιδιώξεις, βλέψεις) ενός ατόμου γύρω από αυτή, όσο και από τις προσωπικές του παραστάσεις στο συγκεκριμένο πεδίο.»

8. **Να αποδώσεις τις υπογραμμισμένες λέξεις/φράσεις στις παρακάτω προτάσεις του Κειμένου 1 με άλλες λέξεις ή φράσεις νοηματικά ισοδύναμες. 16837**

1. Οι απόφοιτοι των 430 πανεπιστημιακών τμημάτων και σχολών της Ελλάδας είναι χαμένοι στη μετάφραση των –πολλών– δυνατοτήτων που εμφανίζονται στους οδηγούς σπουδών της σχολής τους (2η παράγραφος)
2. Μπορεί να κάνεις μεταπτυχιακές σπουδές σε άλλους τομείς (π.χ. ναυτιλιακά, διοίκηση ανθρωπίνων πόρων) και να βρεις πολλές διεξόδους στην αγορά εργασίας (2η παράγραφος)
3. είναι τέτοια που ενισχύει τις παγιωμένες αντιλήψεις των γονιών (3η παράγραφος)
4. το πιο πιθανό είναι ένας πτυχιούχος σήμερα να μην κάνει το επάγγελμα (4η παράγραφος)
5. τα επαγγέλματα που εκτιμάται ότι θα έχουν ζήτηση σε δέκα χρόνια σε πολλούς μοιάζουν... κινέζικα. (4η παράγραφος)

Απάντηση

1. μπερδεμένοι, βρίσκονται σε σύγχυση,
2. λύσεις, εναλλακτικές επιλογές,
3. καθιερωμένες, στερεότυπες, σταθερές,
4. να μην ασκεί,

5. ακατανόητα, άγνωστα.

9. Ανυποληψία, ευδαιμονισμός, παγίωne, υπαρξιακή ανάγκη, διαδραματίζει. Με καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις και φράσεις του Κειμένου 1 να σχηματίσεις από μία πρόταση στην οποία θα καταδεικνύεται η σημασία τους. Μπορείς να αλλάξεις πρόσωπο ή χρόνο εκφοράς ή αριθμό και πτώση. 17932

[Για το ήθος των εργαζομένων, μια άλλη άποψη]

Το κείμενο προέρχεται από τη συλλογή δοκιμίων του Κώστα Τσιρόπουλου «Δοκίμια ευθύνης», (εκδόσεις Αστήρ). Συντομευμένο για τις ανάγκες της εξέτασης.

Ένα νέο «ιδανικό» ανυψώνεται στις μέρες μας, από τις καρδιές των αγριεμένων ανθρώπων, των βαριεστημένων και βιαστικών της εποχής μας: ζωή χωρίς εργασία. Το γεγονός δεν είναι τυχαίο. Γεννήθηκε από την **ανυποληψία** στην οποία έπεσε, για τον άνθρωπο του αιώνα μας, η εργασία, αφότου ο άνθρωπος έπαψε να έχει ευγενείς και υψηλούς σκοπούς στη ζωή του και ξέπεσε στον ευδαιμονισμό. Ο **ευδαιμονισμός**, λοιπόν, εμποδίζει να δεις τη ζωή σ' όλο το πλάτος και το βάθος της, ερεθίζει τον εγωισμό σου και σε κάνει να ζεις μόνο για το παρόν, αδιαφορώντας συχνά για το παρελθόν και το μέλλον.

Και όμως η εργασία δεν ήταν πάντα ένα μέσο βιοπορισμού για τον άνθρωπο. Ήταν και μια βαθιά **υπαρξιακή ανάγκη** που **παγίωne** και την ισορροπία του ως όντος, ως σκεπτόμενου ανθρώπου και κοινωνικού ατόμου, δείγμα σαφές του ενδιαφέροντός του για τον κόσμο. Σ' αυτόν τον κόσμο που όλα έγιναν από το χέρι του Θεού «καλά λίαν», ο άνθρωπος **πλάστηκε** ελεύθερος, αφού του δόθηκε η δυνατότητα να κινείται ανάμεσα στο Καλό και στο Κακό και να διαλέγει όχι μόνον το «επιτήδειον» αλλά και το ευχάριστο για τη ζωή του. Ένα από τα μέσα αυτής της ελευθερίας ήταν και η εργασία.

Σήμερα, όμως, η αρχή της ήσσοнос προσπάθειας έχει γίνει κανόνας ζωής. Η εργασία, περιφρονημένη, έχει γίνει βάρος, κι όταν ο άνθρωπος αναγκάζεται από τη ζωή να την ασκήσει, δεν διαθέτει κανένα μεράκι, αφήνει έξω από την εργασία την προσωπικότητά του. Και τούτο, ακόμη και σε είδη εργασίας που η προσωπική σφραγίδα **διαδραματίζει** σημαντικό ρόλο. [...]

Απάντηση

- Τα χειρωνακτικά επαγγέλματα όλο και περισσότερο αντιμετωπίζονται με ανυποληψία από τη σύγχρονη νεολαία.
- Η στροφή σήμερα στα υλικά αγαθά καλλιεργεί ένα πρότυπο ευτυχίας στον άνθρωπο, τον υλικό ευδαιμονισμό.

- Η επιχειρηματική του ευφυΐα και ο σωστός επιχειρησιακός του προγραμματισμός παγίωσαν τη θέση του ως διευθυντή στην εταιρία.
- Το να αγαπάει και να αγαπιέται αποτελεί πάντα για τον άνθρωπο μια βαθιά υπαρξιακή ανάγκη.
- Με την εισβολή του στρατού διαδραματίστηκαν σφοδρές συγκρούσεις με χιλιάδες απώλειες σε ζωές και περιουσίες.

10. απασχόληση, ενέργεια, εργασία, έργο, δουλειά: Για την καθεμιά από τις λέξεις αυτές να γράψεις μια περίοδο λόγου, διαφορετική από αυτή του Κειμένου 1, στην οποία να φαίνεται η σημασία της. 20152

[Η εργασία]

Το παρακάτω απόσπασμα βρίσκεται στο μεταφρασμένο από τη Λίζα Εκκεκάκη βιβλίο του James Suzman, *Εργασία: Η ιστορία του πώς περνάμε τον χρόνο μας*. Εκδόσεις Μεταίχμιο, 2020, σσ. 14-16.

Ας δεχτούμε ότι, για το μεγαλύτερο μέρος της ιστορίας, οι άνθρωποι δεν ανησυχούσαν για την έλλειψη αγαθών όσο εμείς σήμερα, αντιλαμβανόμαστε ότι η εργασία είναι κάτι παραπάνω από μια προσπάθεια επίλυσης του οικονομικού προβλήματος. Αυτό το αντιλαμβανόμαστε όλοι, αφού αποκαλούμε «δουλειά» διάφορες δραστηριότητες με ορισμένο σκοπό, πέραν της επαγγελματικής απασχόλησής μας. Λέμε, για παράδειγμα, ότι οι σχέσεις μας «θέλουν δουλειά», ότι «δουλεύουμε» το σώμα μας, ακόμα και τα χόμπι μας. [...]

Η «εργασία» σύμφωνα με τον πιο καθολικό ορισμό – που φαίνεται να καλύπτει από τους κυνηγούς-τροφοσυλλέκτες και τους κουστουμαρισμένους χρηματιστές έως τους γεωργούς αυτοσυντήρησης με τα ροζιασμένα χέρια και οποιονδήποτε άλλο – είναι η σκόπιμη κατανάλωση ενέργειας ή προσπάθειας σε ένα έργο για την επίτευξη ενός σκοπού ή αποτελέσματος.

Η έννοια της εργασίας πιθανολογούμε πως είναι από αυτές που σχημάτισαν οι αρχαίοι άνθρωποι μόλις άρχισαν να κατηγοριοποιούν τον κόσμο γύρω τους και να οργανώνουν τις εμπειρίες τους με βάση έννοιες, λέξεις και ιδέες. Η εργασία είναι μια από τις λίγες έννοιες – όπως αγάπη, γονεϊκότητα, η μουσική και το πένθος – από τις οποίες μπορούσαν πάντα να πιαστούν οι ταξιδιώτες, αλλά και οι ανθρωπολόγοι όταν βρίσκονταν μόνοι σε ξένη γη. Γιατί, ενώ η ομιλούμενη γλώσσα ή τα ακατανόητα έθιμα των άλλων αποτελούν εμπόδιο, το να βοηθήσεις κάποιον να κάνει μια δουλειά γκρεμίζει πιο γρήγορα τα τείχη απ' ό,τι μια αμήχανη κουβέντα. Είναι έκφραση καλής θέλησης και – όπως όταν χορεύουμε ή τραγουδάμε – όταν δουλεύουμε μαζί δημιουργείται σύμπνοια σκοπού και βιώματος.

Εάν αφήσουμε στην άκρη την άποψη ότι το οικονομικό πρόβλημα αποτελεί αιώνιο στοιχείο της ανθρώπινης ύπαρξης, έχουμε τη δυνατότητα όχι μόνο να διευρύνουμε τον ορισμό

της εργασίας πέραν του βιοπορισμού, αλλά και να προσεγγίσουμε διαφορετικά [...] τη σχέση μας με την εργασία από την απαρχή της ζωής μέχρι και το πολυάσχολο παρόν μας. Εγείρονται, επίσης, κάποια ερωτήματα. Γιατί αποδίδουμε σήμερα πολύ μεγαλύτερη σπουδαιότητα στην εργασία απ' ό,τι οι κυνηγοί και τροφουσλλέκτες πρόγονοί μας; Γιατί, σε μια εποχή πρωτοφανούς αφθονίας, έχουμε τόσο έντονη νοοτροπία έλλειψης;

Απάντηση

- Η απασχόληση των εργαζομένων για περισσότερες από οκτώ ώρες, χωρίς πρόσθετη αμοιβή, είναι παράνομη.
- Το κλιματιστικό καταναλώνει σε μεγάλο βαθμό ηλεκτρική ενέργεια και πρέπει να το αλλάξουμε.
- Η εργασία που σάς ανατέθηκε πρέπει να μου αποσταλεί έως αύριο.
- Την ιστορική αυτή περίοδο έγιναν στην χώρα μας πολλά δημόσια έργα, όπως δρόμοι, νοσοκομεία κ.ά.
- Δεν έχεις άλλη δουλειά να κάνεις από το να ασχολείσαι μαζί μου;

11. Να γράψεις στο απαντητικό σου φύλλο τρία (3) παράγωγα, ένα ουσιαστικό, ένα επίθετο και μια μετοχή, για το καθένα από τα παρακάτω ρήματα του κειμένου. Συμβουλεύσου και το παράδειγμα: 15222

Παράδειγμα: προστάτεψε → προστασία → προστατευτικός → προστατευμένος

1. σήμανε →
2. (αν) απορροφηθεί →
3. αυξάνεται →
4. δημιουργεί →
5. δίνεται →

Απάντηση

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τα παράγωγα έχουν ως ακολούθως:

1. σήμανε → σήμανση → σημαντικός → σεσημασμένος
2. (αν) απορροφηθεί → απορρόφηση → απορροφητικός → απορροφημένος
3. αυξάνεται → αύξηση → αυξητικός → αυξημένος
4. δημιουργεί → δημιουργία → δημιουργικός → δημιουργημένος
5. δίνεται → δόση → δοτικός → δεδομένος

12. Να ξαναγράψεις την 4^η παράγραφο του Κειμένου 1 αντικαθιστώντας τις υπογραμμισμένες λέξεις με άλλες, κατάλληλα επιλεγμένες, χωρίς να αλλάξει το νόημα. 15280

Οι «εχθροί» είναι χρήσιμοι στις ολοκληρωτικές θεωρίες, διότι συσπειρώνουν ιδεολογικά. Η ένταση της δαιμονοποίησης των «εχθρών» φτάνει έως και σε παραληρητικά επίπεδα με την επιδίωξη του αφανισμού τους. Οι όποιες συνειδησιακές αναστολές και ενοχές έχουν ήδη προηγουμένως αμβλυνθεί σε επίπεδο που σχεδόν δεν ανιχνεύονται. Ως «εχθροί» δεν θεωρούνται μόνο οι «διαφορετικοί», αλλά και εκείνοι που ενώ είναι «όμοιοι» αντιτάσσονται σθεναρά σε αυτήν την ιδεολογία.

Απάντηση

Οι «εχθροί» είναι αναγκαίοι/απαραίτητοι στις ολοκληρωτικές θεωρίες, διότι ενώνουν/ενοποιούν ιδεολογικά. Η ένταση της δαιμονοποίησης των «εχθρών» φτάνει έως και σε παραληρητικά επίπεδα με την στόχευση/προσπάθεια του αφανισμού τους. Οι όποιες συνειδησιακές αναστολές και ενοχές έχουν ήδη προηγουμένως αμβλυνθεί σε επίπεδο που σχεδόν δεν βρίσκονται/εντοπίζονται. Ως «εχθροί» δεν θεωρούνται μόνο οι «διαφορετικοί», αλλά και εκείνοι που ενώ είναι «όμοιοι» εναντιώνονται/αντιδρούν σθεναρά σε αυτήν την ιδεολογία.

13. Αμφίδρομη, έσπασαν, ξεπήδησαν, ενημερία, να φέρνει: Να γράψεις μια συνώνυμη για καθεμιά από τις παραπάνω υπογραμμισμένες λέξεις του Κειμένου 1, προσέχοντας ώστε να μη διαφοροποιηθεί το νόημα στο γλωσσικό περιβάλλον των προτάσεων στις οποίες βρίσκονται. 16803

Οι σειρές της ελληνικής τηλεόρασης που έσπασαν τα στερεότυπα

Το κείμενο είναι διασκευασμένο απόσπασμα από άρθρο της Λίας Παπαϊωάννου, που δημοσιεύτηκε την 21.11.2021. Αντλήθηκε από τον ιστότοπο: <https://www.ladylike.gr>.

Πόσο επηρεάζει η τηλεόραση την ελληνική κοινωνία; Πόσο επηρεάζεται η τηλεόραση από την κοινωνία στην οποία απευθύνεται; Η σχέση είναι μάλλον αμφίδρομη κι αυτό δεν αφορά μόνο τον τρόπο που διαμορφώνεται το περιεχόμενο που καταναλώνουμε για την ενημέρωσή μας, αλλά και για την ψυχαγωγία μας. Οι ελληνικές σειρές, που τόσο αγαπάμε να παρακολουθούμε, έσπασαν πολλές φορές κοινωνικά στερεότυπα. Έγιναν πολλές φορές ο τρόπος που η τηλεόραση

εξέφρασε μια αλλαγή που γινόταν αντιληπτή στην κοινωνία ή ο τρόπος που προσπάθησε η τέχνη να οδηγήσει σε αυτήν την αλλαγή.

Η θέση της γυναίκας, το δικαίωμα στον έρωτα, η διαφορετικότητα, τα ζητήματα ταμπού για τα οποία δυσκολευόμασταν να μιλήσουμε έρχονταν μπροστά μας μέσα από ελληνικές σειρές που τόλμησαν κι έσπασαν τα στερεότυπα. Απαγορευμένοι έρωτες, κωμικές προσεγγίσεις σε σοβαρά κοινωνικά φαινόμενα, ξεπήδησαν όλα μπροστά μας μέσα από τη μικρή οθόνη.

Η παγκόσμια ημέρα τηλεόρασης είναι αφιερωμένη στο να γιορτάζει την επίδραση που μπορεί να έχει ως μέσο στον κόσμο, τις αλλαγές που μπορεί να φέρει με το να στρέφει την προσοχή του κοινού σε ζητήματα που αφορούν την κοινωνική ευημερία και την ειρήνη. Τη δύναμη που έχει να φέρνει αλλαγές. Και οι αλλαγές μπορούν να έρθουν όσο η τηλεόραση καταπολεμά συνειδητά τα στερεότυπα που μας χωρίζουν. Όσο υπάρχουν ελληνικές σειρές όπως οι παρακάτω... [...]

Απάντηση

Αμφίδρομη: αμφίπλευρη, αμοιβαία.

Έσπασαν: ανέτρεψαν, κατέλυσαν.

Ξεπήδησαν: προβλήθηκαν, ξεπρόβαλλαν.

Ευημερία: πρόοδος, ανάπτυξη.

να φέρνει: να προκαλεί, να δημιουργεί.

14. Να γράφεις στο απαντητικό φύλλο 3 ομόρριζα (παράγωγα ή / και σύνθετα) για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου. Κοίταξε και το παράδειγμα: 19481

Παράδειγμα: πράξεις → πράττω, πρακτικός, άπρακτος

1. έθιμα
2. μαθησιακές
3. εκφράζεται
4. βιώνει
5. να καλλιεργήσουν

Απάντηση

Τα προτεινόμενα ομόρριζα (παράγωγα ή / και σύνθετα) για την καθεμία από τις προτεινόμενες λέξεις του κειμένου έχουν ως ακολούθως:

1. έθιμα → εθισμός, εθιστικός, εθίζω.

2. μαθησιακές → μαθαίνω, μάθηση, αμάθητος.
3. εκφράζεται → έκφραση, εκφραστικός, ανέκφραστος.
4. βιώνει → βίος, βιοτικός, αβίωτος.
5. να καλλιεργήσουν → καλλιέργεια, ακαλλιέργητος, καλλιεργήσιμος.

15. Να αναδιατυπώσεις τις παρακάτω φράσεις του Κειμένου 1 (με υπογράμμιση στο κείμενο), ώστε το ύφος λόγου να γίνει περισσότερο οικείο, αλλά το νόημα να παραμείνει το ίδιο: 28044

1. ... παραδοσιακοί και κατεστημένοι τρόποι χάνουν τη δεσπόζουσα θέση τους (1^η παράγραφος)
2. (η δυνατότητα που παρέχει το διαδίκτυο) έχει καταλυτικά διαμορφώσει μία νέα πραγματικότητα (2^η παράγραφος)
3. ... την ανάγκη λακωνικότητας στην έκφραση (2^η παράγραφος)
4. ... μέσα σε ένα επικοινωνιακό περιβάλλον ταχύτητας και εντυπωσιασμού (3^η παράγραφος)
5. ... στη δημοκρατική ζώνη του σύγχρονου κόσμου ... (5^η παράγραφος)

Ζήτω η εφημερίδα!

Το κείμενο αποτελεί επιφυλλίδα του Λευτέρη Κουσούλη που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, Κυριακή 15/11/2020 (διασκευή).

Μέσα στη γενική και ορμητική κίνηση των πραγμάτων, παραδοσιακοί και κατεστημένοι τρόποι χάνουν τη δεσπόζουσα θέση τους και υποχωρούν σε δεύτερο και τρίτο πλάνο στο χάος της σύγχρονης εποχής. Έτσι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια δραματική υποχώρηση των έντυπων Μέσων, περιοδικών και εφημερίδων. Η εφημερίδα, είτε ως ειδησεογραφικό μέσο, είτε ως πολιτικό εργαλείο, είτε ως ιδεολογικό όργανο, δέσποζε μέχρι πριν λίγα χρόνια. Σήμερα η συνθήκη αυτή έχει ριζικά αλλάξει.

Το διαδίκτυο ήρθε να επιταχύνει αυτή τη ριζική αλλαγή. Η κυριαρχία της τηλεόρασης είχε ανοίξει το δρόμο. Σήμερα η δυνατότητα που παρέχει σε όλους το διαδίκτυο να μιλήσουν και να εκφραστούν έχει καταλυτικά διαμορφώσει μια νέα πραγματικότητα. Η πραγματικότητα αυτή χαρακτηρίζεται από το φευγαλέο της ανάρτησης, το ρευστό του σχολίου, τη συντομία του λόγου, την ανάγκη της λακωνικότητας στην έκφραση. Πρόκειται για μια νέα χρήση του λόγου και για μια νέα λειτουργία της γλώσσας.

Ωστόσο, μέσα σε ένα επικοινωνιακό περιβάλλον ταχύτητας και εντυπωσιασμού, η εφημερίδα από τη φύση της είναι υποχρεωμένη να υποστηρίξει, στον αντίποδα αυτής της κατάστασης, τον διαφορετικό και ιδιαίτερο εαυτό της.

Μέσα σε αυτήν την ορμή του επιφανειακά κυρίαρχου, η εφημερίδα θα παραμείνει ένα οχυρό στο κοινωνικό, πολιτικό και ιδεολογικό μέτωπο. Ένα οχυρό του λόγου, με κάθε έννοια της λέξης. Σε κάθε μέρος του κόσμου, όπου η πολιτική είναι ζωντανή, παρατηρεί κανείς ότι οι εφημερίδες αποδοχής και κύρους, είναι πηγές πνευματικού πλούτου, ενημέρωσης, τεκμηρίωσης και γνώσης. Η εφημερίδα εξακολουθεί να είναι μια δύναμη ενόχλησης και κριτικής, όχι μόνο της εξουσίας, αλλά και της τρέχουσας στερεοτυπικής αντίληψης, του απλοποιημένου και ισοπεδωμένου κόσμου, που βρίσκει στο διαδίκτυο εύκολο τρόπο οικοδομής του ανορθολογικού, κατά προτίμηση, εαυτού του.

Εκεί βρίσκεται το ζήτημα. Η εφημερίδα παραμένει, στη δημοκρατική ζώνη του σύγχρονου κόσμου, ο υπερασπιστής του ορθού λόγου, ο τόπος των επιχειρημάτων, η αρένα της κριτικής, το κύριο πεδίο καλλιέργειας του λόγου και της γλώσσας.

Όσο οι λέξεις θα μπορούν, αναπτύσσοντας με πληρότητα το νόημά τους, να διεκδικούν την αυθεντική σημασία τους, τότε η εφημερίδα θα είναι η μόνη που θα διαταράσσει την πλήξη των βεβαιοτήτων. Και δίκαια οι άνθρωποι θα λένε: «ζήτη η εφημερίδα!»

Απάντηση

Οι φράσεις του Κειμένου 1, αναδιατυπωμένες, έχουν ως ακολούθως:

1. ... ο παραδοσιακός τρόπος ζωής και όσα ήταν αποδεκτά στις προηγούμενες γενιές παύουν να κυριαρχούν ...
2. (το διαδίκτυο) έχει αλλάξει εξ ολοκλήρου τα πράγματα ...
3. την ανάγκη οι άνθρωποι να εκφράζονται με σύντομο τρόπο ...
4. ... μέσα σε συνθήκες επικοινωνίας που αλλάζουν πολύ γρήγορα και επιδιώκουν να εντυπωσιάσουν τους δέκτες ...
5. στις χώρες του σύγχρονου κόσμου που έχουν δημοκρατικό πολίτευμα ...

16. Να γράψεις στο απαντητικό σου φύλλο ένα συνώνυμο για καθεμία από τις λέξεις της στήλης Α, (μονάδες 5), ένα αντώνυμο για καθεμία από τις λέξεις της στήλης Β, (μονάδες 5) και ένα παράγωγο για καθεμία από τις λέξεις της στήλης Γ (μονάδες 5). Όλες οι λέξεις βρίσκονται έντονα υπογραμμισμένες στο κείμενο. 28049

ΣΤΗΛΗ Α (συνώνυμα)	ΣΤΗΛΗ Β (αντώνυμα)	ΣΤΗΛΗ Γ (παράγωγα)
προσβάσιμη	ποικίλη	διανομής
προαγωγή	κατάχρηση	συμπεριφορά
διάδοση	εξελίσσονται	ψηφισμα
ύψιστης	να επαναβεβαιώσουν	υποστήριξη
ανεμπόδιστα	ευγνώμονες	λειτουργία

Μήνυμα του Κόφι Ανάν, Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε., με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας για την Ελευθερία του Τύπου

Το κείμενο προέρχεται από το UNRIC, το Περιφερειακό Κέντρο Πληροφόρησης των Ηνωμένων Εθνών, και αποτελεί το μήνυμα του τότε Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού για την 3^η Μαΐου, ημέρα η οποία είναι αφιερωμένη στην ελευθερία του Τύπου (ανάκτηση από το Διαδίκτυο 03-05-2015, απόσπασμα).

*Η πληροφόρηση βρίσκεται παντού τριγύρω μας. Με τη διάδοση των αποκαλούμενων νέων μέσων, των νέων τεχνολογιών και των νέων μεθόδων **διανομής** περιεχομένου, η πληροφόρηση ασφαλώς έχει καταστεί περισσότερο **προσβάσιμη**. Γίνεται επίσης πιο **ποικίλη**. Η παραδοσιακή δημοσιογραφία, για παράδειγμα, συμπληρώνεται από τα «συμμετοχικά Μέσα», όπως τα ιστολόγια (blogs).*

*Τα ΜΜΕ ασκούν ισχυρή επιρροή στην ανθρώπινη **συμπεριφορά**. Όπως και η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ επιβεβαίωσε στο πρόσφατο **ψηφισμά** της για τη δημιουργία του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τα ΜΜΕ έχουν «ένα σημαντικό ρόλο να διαδραματίσουν για την **προαγωγή** της ανεκτικότητας, τον σεβασμό και την ελευθερία της θρησκείας και της πίστης». Τα ΜΜΕ δεν πρέπει να γίνονται οχήματα υποκίνησης και **διάδοσης** του μίσους. Πρέπει να μπορούν να ασκούν ελεύθερα την κρίση τους χωρίς να κάνουν **κατάχρηση** των θεμελιωδών δικαιωμάτων.*

*Καθώς τα Μέσα και η δημοσιογραφία **εξελίσσονται**, ορισμένες θεμελιώδεις αρχές παραμένουν **ύψιστης** σημασίας. Στη σημερινή Παγκόσμια Ημέρα για την Ελευθερία του Τύπου, επαναλαμβάνω τη σταθερή **υποστήριξη** μου στο οικογενικό δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης. Πολλοί άνθρωποι του Τύπου έχουν χάσει τη ζωή τους, έχουν τραυματισθεί, φυλακισθεί ή έχουν γίνει στόχος γιατί υπηρέτησαν αυτό το δικαίωμα και τις ηθικές τους αρχές.*

*Καλώ λοιπόν όλες τις κυβερνήσεις **να επαναβεβαιώσουν** την προσήλωσή τους στο δικαίωμα «της έρευνας, της λήψης και της μετάδοσης των πληροφοριών και των ιδεών μέσα απ' όλα τα ΜΜΕ και πέρα από τα σύνορα», όπως προβλέπεται στο Άρθρο 19 της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Πρέπει να είμαστε όλοι **ευγνώμονες** για το έργο και*

τη λειτουργία του Τύπου. Είμαι σίγουρος ότι τόσο τα παραδοσιακά όσο και τα νέα Μέσα θα συνεχίσουν το έργο τους **ανεμπόδιστα** από απειλές, φόβο ή κάθε άλλο περιορισμό.

Απάντηση

Ο πίνακας συμπληρωμένος με συνώνυμα, αντώνυμα και παράγωγα:

ΣΤΗΛΗ Α (συνώνυμα)	ΣΤΗΛΗ Β (αντώνυμα)	ΣΤΗΛΗ Γ (παράγωγα ενδεικτικά)
προσπελάσιμη, προσιτή	απλή, μονοδιάστατη	διανομέας
ανάπτυξη	τήρηση	συμπεριφορικός
εξάπλωση, διασπορά	οπισθοδρομούν	ψηφοφόρος
ανώτατης, σπουδαιότητας	να διαψεύσουν	υποστηρικτικός
απρόσκοπτα	αγνώμονες	λειτουργικός

17. «*Η διαφάνεια νοείται και υπό την έννοια της αμεροληψίας **συνιστώντας** πραγμάτωση της αντικειμενικής ειδησεογραφίας η οποία **εκθέτει** όλες τις σπουδαίες ειδήσεις δίχως **κεκαλυμμένα** σχόλια και χωρίς **εσκεμμένη** προβολή ή υποβάθμιση της εκάστοτε ειδήσεως*» (2^η παράγραφος, Κείμενο 1): **Να αντικαταστήσεις τις υπογραμμισμένες λέξεις του παραπάνω αποσπάσματος με συνώνυμες λέξεις ή φράσεις που δε θα διαφοροποιούν το νόημα, αλλά θα απλοποιούν το ύφος λόγου 28060**

Απάντηση

διαφάνεια: καθαρότητα, αντικειμενικότητα

συνιστώντας: αποτελώντας, λειτουργώντας ως

πραγμάτωση: πραγματοποίηση, ολοκλήρωση, κατάκτηση

εκθέτει: προβάλλει, παρουσιάζει

κεκαλυμμένα: κρυμμένα, κρυφά, πλάγια

εσκεμμένη: σκόπιμη, ηθελημένη, στοχευμένη

18. **Να αντικαταστήσεις τις υπογραμμισμένες λέξεις στην 2^η παράγραφο του Κειμένου 1 με άλλες λέξεις ή φράσεις, προκειμένου το ύφος λόγου να γίνει πιο απλό, αλλά να μην αλλάξει το νόημα. 28061**

Παράλληλα, εμμένουμε να επιδεικνύουμε την σοφία μας. Προφανώς και όλοι έχουν άποψη για όλα τα θέματα. Πόσο μάλλον ένας δημοσιογράφος. Μόνο που αρκετές φορές, καλύπτουμε επιφανειακά και με προχειρότητα θέματα μείζονος σημασίας και ύψιστου ενδιαφέροντος. Αρνούμαστε συνειδητά να αφήσουμε τους ειδικούς να μιλήσουν και τους υποκαθιστούμε.

Απάντηση

εμμένουμε = επιμένουμε

να επιδεικνύουμε = να παρουσιάζουμε

μείζονος = μεγάλης

ύψιστου = σπουδαίου

υποκαθιστούμε = παίρνουμε τη θέση τους

19. «Είναι αρκετά δύσκολο, ωστόσο επειδή το εγχείρημά μας βοηθάει πολύ τους παραγωγούς, έχουν όλοι πολύ καλή διάθεση να συνεργαστούν μαζί μας, να διαδώσουν την ιδέα σε φίλους παραγωγούς και να εκπαιδευτούν στα ψηφιακά εργαλεία. Γνωρίζουν πως για την ανάπτυξη της παραγωγικής τους επιχείρησης χρειάζεται και ένας ψηφιακός βοηθός όπως η εταιρεία μας».

Στην παραπάνω παράγραφο του Κειμένου 1 να αντικαταστήσεις κάθε υπογραμμισμένη λέξη με μία συνώνυμη έτσι, ώστε το ύφος λόγου να γίνει πιο επίσημο, χωρίς να αλλοιωθεί το νόημα. 28117

Απάντηση

«Είναι αρκετά δυσχερές, ωστόσο επειδή το εγχείρημά μας ωφελεί/ συνδράμει πολύ τους παραγωγούς, έχουν όλοι πολύ θετική διάθεση να συμπράξουν μαζί μας, να διαδώσουν την ιδέα σε φίλους παραγωγούς και να εκπαιδευτούν στα ψηφιακά εργαλεία. Γνωρίζουν πως για την ανάπτυξη της παραγωγικής τους επιχείρησης χρειάζεται και ένας ψηφιακός αρωγός όπως η εταιρεία μας»

20. Στο Κείμενο 1 ο συγγραφέας κάνει χρήση ξένων λέξεων, γραμμένων με ελληνικούς χαρακτήρες. Να εντοπίσεις τρεις σχετικές περιπτώσεις (μονάδες 3) και να εξηγήσεις το ρόλο τους στο κείμενο. 28407

Μοντέρνες δουλειές

Τα αποσπάσματα του κειμένου προέρχονται από το βιβλίο του Διονύση Χαριτόπουλου *Ημών των Ιδίων. Κείμενα, εκδόσεις Τόπος, Αθήνα 2008, σελ. 55-60.*

Ο πραγματικός πλούτος της χώρας παράγεται στο χωράφι και στο εργοστάσιο· γι' αυτό οι αγρότες και οι εργάτες δεν διανοήθηκαν ποτέ να επικαλεστούν κάποια νεφελώδη ιδεολογήματα για τη δουλειά τους.

Η προσφορά τους είναι ανταπόδεικτη.

Αντιθέτως, οι απασχολούμενοι στον τριτογενή τομέα, των υπηρεσιών, δεν αρκούνται στην υψηλότερη αμοιβή που εισπράττουν· αγωνιούν να δώσουν και ανώτερο νόημα σ' αυτό που κάνουν.

Το επάγγελμα έγινε ιδεολογία.

[...]

Η κοινωνία, που διευθύνεται από τους εγγράμματους, έχει περί πολλού αυτά τα επαγγέλματα και περιφρονεί εξόφθαλμα τον αγρότη και τον εργάτη. Απόδειξη, ότι τους αμείβει με τα χαμηλότερα των εισοδημάτων και τους επιφυλάσσει πενιχρές συντάξεις και ανεπαρκέστατη υγειονομική περίθαλψη. [...]

Οι νέοι ονειρεύονται να σπουδάσουν για να κάνουν καριέρα σε κάποια από τις μοντέρνες και αστραφτερές δουλειές. Αυτές έχουν πέραση· προσφέρουν υψηλές αμοιβές και απείρως υψηλότερο κοινωνικό στάτους¹.

Δεν υποψιάζονται καν πως η καριέρα είναι η δική τους κοιλάδα των δακρύων.

Για να πετύχεις σ' αυτές τις δουλειές, το παν είναι να ξέρεις να πουλάς τον εαυτό σου. Να είσαι αυτό που επιθυμεί ο άλλος να είσαι. Αλλού σε θέλουν τολμηρό και επιθετικό και αλλού μετρημένο και αξιόπιστο. Οι απαιτήσεις αλλάζουν ανάλογα με τον κλάδο· άλλο σείλις² και άλλο φαϊνάνς³.

Σ' αυτή την κωμωδία του αγκρέσιβ⁴ ή του ριλάιαμπλ⁵ δεν θα σταματήσεις ποτέ να συμμετέχεις· αυτή θα σε κρατάει στη δουλειά.

Επίσης, από τη μέρα που θα εισέλθεις σε έναν κλάδο, θα πρέπει να ασπαστείς και τις ιδεοληψίες του· σαν να μείσαι σε θρησκευτική αίρεση.

Ο κλάδος υπεράνω όλων. [...]

Στις σύγχρονες επιχειρήσεις η εργασιακή σκλαβιά επανήλθε λουστραρισμένη, αλλά εξίσου εξοντωτική. [...] Το καθορισμένο ωράριο θεωρείται παρωχημένη αντίληψη και η αμοιβή

¹ θέση, υπόσταση (λατινικός διεθνής όρος)

² πωλήσεις

³ οικονομικά

⁴ επιθετικός

⁵ αξιόπιστος

για υπερωρίες είναι αδιανόητη. Οι υπάλληλοι δουλεύουν εντυπωσιακά περισσότερες ώρες από τις προβλεπόμενες από τον νόμο, απασχολούνται Σαββατοκύριακα και αργίες χωρίς την ανάλογη αμοιβή. [...]

Η επιτυχημένη καριέρα σε μια σύγχρονη εταιρεία κρίνεται από δύο βασικά στοιχεία: την όλο και μεγαλύτερη «τρέλα» για δουλειά και το λόγιαλι (πιστότητα) στην εταιρεία και στους σκοπούς της.

Επίσης, είναι απαραίτητο να συμμεριστείς κάποιες νέες «αξίες». Όπως το σχιζοφρενικό «άλλο δουλειά και άλλο φίλια», λες και ο άνθρωπος μπορεί να κάνει αναστολή συναισθημάτων. Η το δόγμα ότι με κάθε θυσία πρέπει να φέρεις σε πέρας τη δουλειά που σου ανέθεσαν.

Απάντηση

Οι ξένες λέξεις στο Κείμενο 1:

- κοινωνικό στάτους
- άλλο σείλς και άλλο φαϊνάνς
- Σ' αυτή την κωμωδία του αγκρέσιβ ή του ριλάιαμπλ
- και το λόγιαλι (πιστότητα) στην εταιρεία και στους σκοπούς της.

Ο ρόλος τους στο Κείμενο 1:

Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί τις ξένες λέξεις στο Κείμενο 1 ειρωνικά και καταγγελτικά. Γράφοντάς τες με ελληνικούς χαρακτήρες, για να τονίσει ενδεχομένως την ένταξη (αλλά όχι ενσωμάτωσή) τους στον νεοελληνικό λόγο, ο συγγραφέας καταγγέλλει την εύκολη καταφυγή του Νεοέλληνα στη διεθνή πλέον εργασιακή ορολογία και στις παγίδες της, που αποδεικνύουν την κυριαρχία της αγγλοθρεμμένης ανταγωνιστικής δίχως όρια εργασιακής ιδεολογίας με μοναδικό «θεό» την εταιρεία και τους σκοπούς της